ΑΡ. ΠΡΩΤ.: ΓΕΝ.ΠΡΩΤ3532
ΗΜ/ΝΙΑ ΠΡΩΤ.: 13/10/2025
ΦΑΚΕΛΟΣ ΠΡΩΤ.: ΕΦ ΕΜΠΟΡΟΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Τεύχος
Σεπτεμβρίου 2025

ΔΕΛΤΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ & ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑΣ
Γραφείο Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων

Περιεχόμενα

Ετήσια Έκθεση 2024 του Κοινού Ταμείου Βασικών Προϊόντων-CFC) σελ. 1
Ετήσια Έκθεση Γραφείου ΟΕΥ Χάγης σελ. 2
Ενημερωτική συνάντηση για υπεράκτιο ηλιακό πάρκο σελ. 3
Αύξηση της παραγωγής φράουλας στην Ολλανδία σελ. 3
Εισερχόμενος τουρισμός από την Ολλανδία στην Ελλάδα το 2024 σελ. 4
Ολλανδικές θέσεις για τη Συμφωνία με χώρες Mercosur σελ. 5
Κατάθεση ολλανδικού κρατικού προϋπολογισμού έτους 2026 σελ. 6, 7
Πρωτοβουλία ίδρυσης "Παγκόσμιας Συμμαχίας Φυτοκομικών/ Κηποκομικών Περιφερειών" σελ. 8
Διακύμανση του διμερούς εμπορίου Ολλανδίας-ΗΠΑ το α΄ εξάμηνο του 2025 σελ. 9
Δημόσια οικονομικά Ολλανδίας κατά το α΄ εξάμηνο του 2025 σελ. 9
Επενδυτική συνεργασία ολλανδικής ASML και γαλλικής MISTRAL σελ. 10
Ακύρωση επένδυσης BP σε Λιμένα Ρότερνταμ σελ. 11

Σύνταξη - Επιμέλεια
Απ. Μιχαλόπουλος
Γενικός Σύμβουλος ΟΕΥ Β΄

Ετήσια Έκθεση 2024 του Κοινού Ταμείου Βασικών Προϊόντων - (Common Fund of Commodities - CFC)

Δόθηκε στη δημοσιότητα η Ετήσια Έκθεση για το 2024 του Κοινού Ταμείου Βασικών Προϊόντων (Common Fund of Commodities-CFC. Από την εν λόγω Ετήσια Έκθεση ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα ακόλουθα:

Το 2024 το CFC έλαβε περισσότερες από 360 προτάσεις έργων, όμως λόγω περιορισμένων πόρων εγκρίθηκαν μόλις 18 εξ αυτών, συνολικού προϋπολογισμού $ 135,56 εκατ. (εκ των οποίων $ 18,55 εκατ. προέρχονταν από τον προϋπολογισμό του CFC). Αυτά ωφέλησαν 196.000 μικροκαλλιεργητές και τις οικογένειές τους (25% γυναίκες), στήριξαν 540.000 αγρότες, διατήρησαν 11.800 θέσεις εργασίας και έθεσαν 113.000 εκτάρια υπό βιώσιμη καλλιέργεια. Συνολικά, το CFC, στα 35 έτη λειτουργίας του, έχει υλοποιήσει 480 έργα σε 104 χώρες, μεταξύ των οποίων οι 35 χαρακτηρίζονται ως Λιγότερο Αναπτυγμένες Χώρες (Least Developed Countries-LDCs), ενώ 15 από αυτές είναι ταυτόχρονα και περίκλειστες (Landlocked Developing Countries-LLDCs). Το CFC λειτουργεί ως "γέφυρα" ανάμεσα στα διεθνή χρηματοδοτικά κεφάλαια και στις τοπικές κοινωνίες, ενισχύοντας παραγωγούς από τα δάση κακάο του Αμαζονίου και τις φυτείες βανίλιας στη Μαδαγασκάρη έως τους καλλιεργητές καφέ στην Ουγκάντα και τους παραγωγούς μπαμπού στο Μπουτάν.

Στο πλαίσιο του CFC, ιδρύθηκε το 2024, το Ταμείο Μετασχηματισμού Αγροτικών Βασικών Προϊόντων/Agricultural Commodity Transformation (ACT) Fund, με κεφάλαιο $ 100 εκατ. και κεφάλαιο $ 10 εκατ. για τεχνική υποστήριξη. Στόχος του είναι να ωφελήσει 200.000 αγρότες, να αποκαταστήσει 275.000 εκτάρια γης και να ενισχύσει την παραγωγή κλιματικά έξυπνων και υψηλής αξίας εξαγωγών. Χαρακτηριστικά παραδείγματα είναι η εταιρεία Kennemer Foods στις Φιλιππίνες, που συνδυάζει αγροδασοκομία και συμμετοχή νέων, και η Colcocoa στην Κολομβία, που συνδέει αναγεννητική γεωργία με διατήρηση βιοποικιλότητας. Μέσω συνεργασιών, όπως με την Ecotierra, το CFC προωθεί επίσης πιστώ-

σεις βιοποικιλότητας και δανεισμό συνδεδεμένο με την προστασία οικοσυστημάτων.

Η πρωτοβουλία "Εξανθρωπίζοντας τις Αλυσίδες Αξίας/Humanizing the Value Chains-HVC" αποτελεί τον ηθικό και οικονομικό πυρήνα του CFC. Η πρωτοβουλία HVC επανασχεδιάζει τις αλυσίδες αξιών (chain values) ώστε να διασφαλίζει δικαιοσύνη, αξιοπρέπεια και ενίσχυση του ρόλου των παραγωγών. Χρησιμοποιεί τεχνολογία blockchain, ένα σύστημα ψηφιακής καταγραφής συναλλαγών που δεν μπορεί να παραποιηθεί, για πλήρη ιχνηλασιμότητα και διαφάνεια, ώστε η προστιθέμενη αξία να παραμένει στους παραγωγούς.

Το 2024 τα νοικοκυριά που συμμετείχαν σε έργα του CFC αύξησαν τα εισοδήματά τους έως και κατά $ 4.080, ενώ οι γυναίκες αποτέλεσαν το 34% των ωφελούμενων. Το 68% των επενδύσεων κατευθύνθηκε στην Αφρική, με περαιτέρω επέκταση στη Λατινική Αμερική και στην Ασία-Ειρηνικό.

Το CFC εξελίσσεται από χρηματοδότη σε συντονιστή, συνδέοντας ιδιωτικά χρηματοδοτικά κεφάλαια, δημόσιες πολιτικές και τοπικές δεξιότητες. Ωστόσο η εξάρτηση από τα βασικά προϊόντα παραμένει σημαντική διαρθρωτική αδυναμία. Το 90% των LDCs και το 67% των νησιωτικών LDCs βασίζονται για πάνω από το 60% των εξαγωγών τους σε βασικά προϊόντα, ενώ στην Ασία το ποσοστό αυτό φτάνει το 50%. Παρά τις διεθνείς δεσμεύσεις για μείωση των LDCs, το 2025 ο αριθμός τους ανέρχεται σε 44 (32 χώρες από την Αφρική, 8 από την Ασία, 1 από Καραϊβική και 3 από Ειρηνικό).

Από το σύνολο των χωρών-μελών του CFC που έχουν συμμετάσχει σε αντίστοιχα προγράμματα, περιλαμβάνονται και 6 κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης: Ολλανδία, Γερμανία, Γαλλία, Πορτογαλία, Ισπανία και Βουλγαρία.

Ετήσια Έκθεση Γραφείου ΟΕΥ Πρεσβείας Χάγης

Είναι διαθέσιμη η Έκθεση Έτους 2024 του Γραφείου ΟΕΥ Χάγης για την οικονομία της Ολλανδίας και την ανάπτυξη των διμερών οικονομικών και εμπορικών σχέσεων Ελλάδος – Ολλανδίας.

Από την εν λόγω Έκθεση συγκρατώνται τα ακόλουθα για την Ολλανδία:

-κατατάσσεται ως η 18η μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο, όσον αφορά στο ΑΕΠ, μεπολύ υψηλό κατά κεφαλήν ΑΕΠ (€ 62.5450), πάνω από τον μέσο όρο της Ε.Ε.

-είναι η πέμπτη μεγαλύτερη οικονομία στην Ευρωζώνη (μετά τις Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία και Ισπανία)

-αποτελεί σημαντικό παράγοντα στο ευρωπαϊκό και στο παγκόσμιο εμπόριο, καθώς είναι ο δεύτερος μεγαλύτερος εξαγωγέας αγαθών στην Ε.Ε (μετά τη Γερμανία) και ο τέταρτος παγκοσμίως (μετά την Κίνα, ΗΠΑ και Γερμανία)

-αντίστοιχα, είναι ο τρίτος μεγαλύτερος εισαγωγέας αγαθών στην Ε.Ε. (μετά τη Γερμανία και τη Γαλλία) και ο όγδοος παγκοσμίως (μετά τις ΗΠΑ, Κίνα, Γερμανία, Ην. Βασίλειο, Ιαπωνία, Γαλλία και Ινδία)

-ηγείται στους τομείς της καινοτομίας, της υψηλής τεχνολογίας, της διαχείρισης υδάτινων πόρων, των εναλλακτικών πηγών ενέργειας και στην κατασκευή υπεράκτιων αιολικών και ηλιακών πάρκων

-ο γεωργικός της τομέας, παρά το γεγονός ότι απασχολεί μόλις το 2% του εργατικού δυναμικού, είναι ιδιαίτερα αναπτυγμένος και εκβιομηχανοποιημένος, προσδίδοντας στην χώρα την θέση του δεύτερου μεγαλύτερου εξαγωγέα γεωργικών/ αγροτικών προϊόντων παγκοσμίως, αποτελώντας ουσιαστικά το “θερμοκήπιο” της Ευρώπης

-διαδραματίζει σημαντικό ρόλο ως ο κορυφαίος ευρωπαϊκός κόμβος μεταφορών (ο Λιμένας του Ρόττερνταμ είναι ο μεγαλύτερος στην Ευρώπη και τρίτος παγκοσμίως, ενώ ο Αερολιμένας του Άμστερνταμ είναι ο τέταρτος μεγαλύτερος στην Ευρώπη)

-οι εξαγωγές αγαθών ανήλθαν, το 2024, σε € 850,9 δισ. (έναντι € 686,6 δισ. το 2023, αύξηση περίπου 24%)

-ποσοστό 60,5% επί του συνόλου των εξαγωγών της, είναι διαμετακομιστικό εμπόριο transit, αποτελώντας επανεξαγωγές προϊόντων

-το 66,2% των ολλανδικών εξαγωγών σε αξία είχε προορισμό άλλα κ-μ της Ε.Ε.

-το 59% των ολλανδικών εισαγωγών, σε αξία, προέρχονταν από κ-μ της Ε.Ε.

Όσον αφορά στις διμερείς ελληνο-ολλανδικές οικονομικές και εμπορικές σχέσεις συγκρατώνται τα ακόλουθα:

-η Ελλάδα αποτελεί τον 28ο προορισμό των ολλανδικών εξαγωγών και τον 66ο προμηθευτή της ολλανδικής αγοράς

-κύριο χαρακτηριστικό των διμερών εμπορικών σχέσεων είναι το, διαχρονικά, ελλειμματικό εμπορικό ισοζύγιο, για την Ελλάδα, με τις εισαγωγές από την Ολλανδία (€4,83 δισ.) να είναι σχεδόν τετραπλάσιες από τις εξαγωγές προς αυτή (€ 1,17 δισ.)

-το 2024 κατευθύνθηκε, στην Ολλανδία, το 2,35% των ελληνικών εξαγωγών, έναντι 2,61% το 2023

-αντίστοιχα, το ποσοστό των εισαγωγών από την Ολλανδία, στο σύνολο των ελληνικών εισαγωγών, διαμορφώθηκε σε 5,68% από 6,03% το 2023

-το 2024 η Ολλανδία κατέλαβε την 3η θέση στην Ε.Ε. και την 5η διεθνώς (μετά από Γερμανία, Ιταλία, Κίνα και Ιράκ) όσον αφορά στους προμηθευτές των ελληνικών εισαγωγών, ενώ και το 2023 η κατάταξής της ήταν παρόμοια (μετά από Γερμανία, Κίνα, Ιταλία και Ιράκ)

-η Ολλανδία, το 2024, κατέλαβε την 8η θέση μεταξύ των πελατών/ αποδεκτών των ελληνικών εξαγωγών στην Ε.Ε. (μετά από Ιταλία, Γερμανία, Κύπρο, Βουλγαρία, Ρουμανία, Ισπανία και Γαλλία) και την 15η διεθνώς, ενώ το 2023 η κατάταξή της ήταν στην 8η θέση μεταξύ των πελατών/αποδεκτών των ελληνικών εξαγωγών στην Ε.Ε. και στην 14η διεθνώς

-οι κυριότερες κατηγορίες προϊόντων που εξήγαγε η Ελλάδα στην Ολλανδία, το 2024, ήταν: πετρελαιοειδή(22%), φάρμακα(9%), προϊόντα αλουμινίου(7%), ψάρια(6,7%), τυποποιημένα τρόφιμα(6,3%) και διάφορες συσκευές(6%)

-οι κυριότερες εισαγωγές από την Ολλανδία, το 2024, ήταν: φάρμακα(12,6%), μηχανές και συσκευές(11,4%), προϊόντα κρέατος(10,7%), λέβητες και μηχανήματα(8,8%), γαλακτοκομικά (6,6%)

-οι αφίξεις τουριστών από την Ολλανδία στην Ελλάδα, το 2024, ανήλθαν σε 1,04 εκατ., έναντι 1,12 εκατ. το 2023, με τουριστικά έσοδα ύψους € 728 εκατ.

-στην Ελλάδα δραστηριοποιείται, είτε εμπορικά είτε με μονάδες παραγωγής, σημαντικός αριθμός ολλανδικών επιχειρήσεων με μακροχρόνια παρουσία, σε πολλούς και ποικίλους τομείς της οικονομίας (π.χ. Philips, Heineken. Amstel, FrieslandCampina, Shell, Ahon Delhaize, ING, Unilever, Aegon, NN).

Ενημερωτική συνάντηση για υπεράκτιο ηλιακό πάρκο

Η ολλανδική ιδιωτική εταιρεία “Oceans of Energy”, ιδρυθείσα το 2016 με έδρα το Άμστερνταμ, διοργάνωσε επίσκεψη εργασίας στις εγκαταστάσεις της, στην οποία συμμετείχαν στελέχη ξένων Πρεσβειών στη Χάγη καθώς και μέλη της αρμόδιας Γεν. Δ/νσης της Ευρ. Επιτροπής από τις Βρυξέλλες.

Σκοπός της επίσκεψης ήταν η ενημέρωση σχετικά με το εν εξελίξει έργο, με την ονομασία “Nymphaea Aurora”, που έχει αναλάβει να υλοποιήσει σε συνεργασία με την εταιρεία Crosswind, η οποία αποτελεί κοινοπρακτικό σχήμα των εταιρειών Shell και Eneco.

Το εν λόγω υπεράκτιο ηλιακό έργο, που αναγνωρίζεται ως το πρώτο υπεράκτιο εμπορικό ηλιακό έργο στο κόσμο, το έφερε εις πέρας η “Oceans of Energy”, η οποία εξειδικεύεται στα συστήματα παραγωγής ενέργειας από υπεράκτια ηλιακά πάρκα (offshore solar).

Όπως υπογράμμισε ο εκπρόσωπος της “Oceans of Energy” κ. Johnny Meit (Business Development Manager), η εταιρεία μπορεί να προσφέρει νέες δυνατότητες αξιοποίησης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, σε περιοχές με περιορισμένο χερσαίο χώρο, κάνοντας χρήση προηγμένων τεχνολογιών, οι οποίες επιτρέπουν την ανάπτυξη πλωτών ηλιακών συστημάτων υψηλής αντοχής σε ακραίες καιρικές συνθήκες.

Παράλληλα, επισήμανε ότι το εν λόγω έργο πρόκειται για το πρώτο παγκόσμιο εγχείρημα ενσωμάτωσης ηλιακής ενέργειας μέσα σε υφιστάμενο υπεράκτιο αιολικό πάρκο, με εκτιμώμενη αύξηση ενεργειακής απόδοσης έως και 5 φορές ανά km² σε σχέση με απλή αιολική χρήση.

Το υπεράκτιο ηλιακό πάρκο "Nymphaea Aurora" είναι σχεδιασμένο και κατασκευασμένο από την “Oceans of Energy”, σηματοδοτώντας ένα παγκόσμιο ορόσημο για τις υπεράκτιες ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, αξιοποιώντας καινοτόμες πρακτικές και τεχνικές, κατασκευασμένο για να αντέχει στις σκληρές συνθήκες της Βόρειας Θάλασσας.

Η εταιρεία υποστηρίζει ότι η υπεράκτια ηλιακή ενέργεια μπορεί να αποδώσει περισσότερο, επωφελούμενη από την υψηλότερη ακτινοβολία που υπάρχει στις χώρες της Νότιας Ευρώπης. Το προφίλ παραγωγής της υπεράκτιας ηλιακής ενέργειας είναι συμπληρωματικό προς την υπεράκτια αιολική ενέργεια, με δυνατότητα χρήσης και αξιοποίησης κοινών υποδομών για τη μεταφορά της ενέργειας.

Η “Oceans of Energy” πιστεύει ότι η υπεράκτια ηλιακή ενέργεια διαθέτει ισχυρή δυναμική για να υποστηρίξει τα Εθνικά Σχέδια για την Ενέργεια και το Κλίμα. Δεδομένου των ευνοϊκών περιβαλλοντικών συνθηκών της Μεσογείου, θεωρεί την υπεράκτια ηλιακή ενέργεια ως μία από τις βασικές προτάσεις/λύσεις για την επίτευξη των στόχων ενεργειακής ασφάλειας και κλίματος.

Αύξηση της παραγωγής φράουλας στην Ολλανδία

Το 2024, η συνολική συγκομιδή φράουλας στην Ολλανδία σημείωσε αύξηση και ανήλθε σε 86,4 εκατ. κιλά, παρά το γεγονός ότι χρησιμοποιήθηκε μικρότερη καλλιεργούμενη έκταση. Η αύξηση αυτή οφείλεται κατά κύριο λόγο στο γεγονός ότι πλέον καλλιεργούνται περισσότερες φράουλες σε θερμοκηπιακές μονάδες. Την ίδια περίοδο, σύμφωνα με στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της Ολλανδίας, η συνολική έκταση που χρησιμοποιήθηκε για την καλλιέργεια φράουλας μειώθηκε κατά 15%, φτάνοντας τα 1.360 εκτάρια, ενώ και η έκταση που χρησιμοποιείται για την καλλιέργεια άλλων μικρών φρούτων, επίσης μειώθηκε μετά την κορύφωση που είχε σημειωθεί το 2018. Το 2024, οι φράουλες που καλλιεργήθηκαν σε θερμοκηπιακές μονάδες αντιστοιχούσαν στα τρία τέταρτα της συνολικής ολλανδικής παραγωγής, έναντι του μισού το 2010.

Οι θερμοκηπιακές εκτάσεις διπλασιάστηκαν από 255,2 εκτάρια το 2010 σε 602 εκτάρια το 2024, με τη συγκομιδή τους να τριπλασιάζεται, αγγίζοντας τα 66 εκατ. κιλά. Την ίδια χρονιά, η υπαίθρια καλλιέργεια φράουλας περιορίστηκε σε 758 εκτάρια, μείωση σχεδόν 44% σε σχέση με το 2010, ωστόσο η συγκομιδή μειώθηκε μόλις κατά 4,2%, ξεπερνώντας τα 20 εκατ. κιλά. Όσον αφορά στο 2025, οι χρησιμοποιούμενες υπαίθριες αγροτικές εκτάσεις για καλλιέργεια φράουλας μειώθηκαν περαιτέρω 4,5% λιγότερο σε σχέση με το 2024 ενώ και οι εκτάσεις που χρησιμοποιούνται για καλλιέργεια φράουλας σε θερμοκήπια επίσης μειώθηκαν κατά 1,8% σε σχέση με το 2024.

Εισερχόμενος τουρισμός από την Ολλανδία στην Ελλάδα το 2024

Δόθηκε στη δημοσιότητα (Ιούλιος 2025), μελέτη του Ινστιτούτου του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων-ΙΝΣΕΤΕ (https://insete.gr), για την πορεία του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα το 2024.

Στην εν λόγω μελέτη, καταγράφονται σημαντικές διακυμάνσεις σε βασικούς δείκτες απόδοσης, όπως η μέση δαπάνη ανά επίσκεψη, η δαπάνη ανά διανυκτέρευση και η μέση διάρκεια παραμονής ανά Περιφέρεια. Ειδικότερα, την περίοδο 2023-2024 ο ελληνικός τουρισμός κατέγραψε τα ακόλουθα στοιχεία:

-αφίξεις: αύξηση κατά 10% (35,9 εκατ. το 2024 από 32,7 εκατ. το 2023)

-διανυκτερεύσεις: αύξηση 1% (231 εκατ. το 2024 από 227,9 εκατ. το 2023)

-εισπράξεις: αύξηση 4% (€ 20,59 δισ. το 2024 από € 19,74 δισ. το 2023)

Ο μικρότερος ρυθμός αύξησης των διανυκτερεύσεων αποτυπώνει και μια σταδιακή μετατόπιση των ταξιδιωτικών/τουριστικών συνηθειών.

Τα στοιχεία της μελέτης του ΙΝΣΕΤΕ καταδεικνύουν ότι το οικονομικό αποτύπωμα του τουρισμού δεν καθορίζεται τόσο από τον αριθμό των χωρών που συμβάλλουν στο τουριστικό ρεύμα προς Ελλάδα, όσο από την ποιότητα και το ύψος των δαπανών ορισμένων βασικών αγορών. Έξι χώρες –Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, ΗΠΑ, Γαλλία, Ιταλία και Ολλανδία– συνεισέφεραν σχεδόν το 46,8% των αφίξεων, το 56,6% των διανυκτερεύσεων και σχεδόν το 57% των τουριστικών εσόδων, η καθεμία με το δικά της χαρακτηριστικά.

Όσον αφορά ειδικότερα στην Ολλανδία, η Ελλάδα αποτελεί τον 5ο δημοφιλέστερο προορισμό στις προτιμήσεις των κατοίκων Ολλανδίας(με ποσοστό 9%), μετά από Ισπανία(18%), Γαλλία(13%), Ιταλία(11%) και Γερμανία (10%). Επίσης η Ολλανδία κατατάσσεται στην έκτη θέση ως προς τις διανυκτερεύσεις και τα έσοδα και στη δωδέκατη ως προς τις αφίξεις/επισκέψεις του εισερχομένου τουρισμού της Ελλάδας το 2024.

Σε ότι αφορά στο μερίδιο της ολλανδικής αγοράς στον σύνολο του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα, παρατηρούμε ότι το 2024 στις αφίξεις η ολλανδική αγορά κατείχε μερίδιο 2,9% (έναντι 3,4% το 2023), στις διανυκτερεύσεις κατείχε μερίδιο 3,5% (έναντι 3,9% το 2023) και στα έσοδα/εισπράξεις κατείχε μερίδιο 3,5% (έναντι 3,8% το 2023).

Παρά το γεγονός ότι το 2024 αποτέλεσε χρονιάσταθμό για το ελληνικό τουριστικό προϊόν (τόσο στις αφίξεις όσο και στα έσοδα), ο εισερχόμενος τουρισμός από την Ολλανδία κατέγραψε μείωση όλων των βασικών μεγεθών. Ειδικότερα:

-αφίξεις: -7,5% (1,04 εκατ. το 2024 από 1,12 εκατ. το 2023)

-διανυκτερεύσεις: -9,2% (8,17 εκατ. το 2024 από 9,01 εκατ. το 2023)

-έσοδα/εισπράξεις: -3,2% (€ 728 εκατ. το 2024 από € 752 εκατ. το 2023)

Καταγράφηκε ωστόσο αύξηση 1,5% στη μέση δαπάνη ανά επίσκεψη, που οφείλεται κυρίως σε αύξηση +6,6% στη μέση δαπάνη ανά διανυκτέρευση. Σε σχέση με το μέσο όρο της Ελλάδας, ο μέσος όρος της Ολλανδίας έχει υψηλότερη δαπάνη ανά επίσκεψη (€ 623 έναντι € 523), ίδια δαπάνη ανά διανυκτέρευση (€ 89) και υψηλότερη μέση διάρκεια παραμονής (7 ημέρες έναντι 5,9 ημερών). Παρά όμως την προαναφερεθείσα μείωση, η Ολλανδία παραμένει μια δυναμική αγορά για το ποιοτικό κομμάτι του ελληνικού τουρισμού.

Η Ολλανδία, αν και δεν κυριαρχεί σε καμία Περιφέρεια, διακρίνεται για την υψηλή μέση δαπάνη (€ 623 ευρώ), εστιάζοντας κυρίως στις ακόλουθες μορφές τουρισμού: Ήλιος & Θάλασσα(23%), Φύση(12%), Φίλοι & Συγγενείς(11%), Τουρισμός Πόλης(10%) και Περιηγητικός Τουρισμός(8%). Οι δημοφιλέστεροι προορισμοί των Ολλανδών τουριστών στην Ελλάδα, το 2024, ήταν το Νότιο Αιγαίο, η Κρήτη και τα Ιόνια Νησιά.

Στο σύνολο της τουριστικής κίνησης από την Ολλανδία προς Ελλάδα, η θερινή περίοδος (γ' τρίμηνο του έτους) κυριαρχεί σε όλους τους δείκτες με υψηλά ποσοστά: αφίξεις (51,3%), διανυκτερεύσεις (54,3%), έσοδα/εισπράξεις (55,2%). Σημειώνεται ότι στην Ουτρέχτη διοργανώνεται η ετήσια Διεθνής Έκθεση Τουρισμού "Vakantiebeurs", σημείο αναφοράς του εγχώριου τουριστικού κλάδου, με πολλές διεθνείς συμμετοχές. Η επόμενη Έκθεση είναι προγραμματισμένη για 8-11 Ιαν. 2026.

Ολλανδικές θέσεις για τη Συμφωνία με χώρες Mercosur

Η Ε. Επιτροπή υπέβαλε, στις 3 Σεπτ. 2025, για έγκριση από τα κ-μ της ΕΕ και από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την εμπορική συμφωνία ελευθέρου εμπορίου μεταξύ Ε. Ένωσης και χωρών Mercosur (Αργεντινή, Βραζιλία, Παραγουάη, Ουρουγουάη και πρόσφατα Βολιβία), η οποία υπεγράφη στις 6.12.2024.

Όσον αφορά στην Ολλανδία αυτή εξακολουθεί να εμφανίζει αμφίσημη στάση ως προς τη συμφωνία, με την επίτευξη κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας να παραμένει, προς το παρόν, ανέφικτη (τον Νοέμβριο του 2024, η πρόταση καταψήφισης της συμφωνίας Mercosur υποστηρίχθηκε από 109 από τους 150 βουλευτές).

Η Ολλανδία διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στις εμπορικές σχέσεις με τις χώρες Mercosur, καθώς αποτελεί τον κύριο κόμβο διαμετακόμισης προϊόντων προς τις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες. Το 2024 οι ολλανδικές εισαγωγές, από τις χώρες Mercosur ανήλθαν σε € 13,6 δισ., εκ των οποίων € 11,2 δισ. από τη Βραζιλία, € 1,7 δισ. από την Αργεντινή, € 0,6 δισ. από την Ουρουγουάη και € 0,1 δισ. από την Παραγουάη.

Τα κυριότερα εισαγόμενα προϊόντα περιλαμβάνουν σόγια και αργό πετρέλαιο από Βραζιλία, ζωοτροφές και φιστίκια από Αργεντινή, φιστίκια από Παραγουάη, κυτταρίνη ξύλου από Ουρουγουάη και βόειο κρέας από Αργεντινή και Ουρουγουάη.

Αντίστοιχα, οι εξαγωγές προς τις χώρες Mercosur ανήλθαν συνολικά σε € 5,9 δισ. και περιλάμβαναν, μεταξύ άλλων, χημικά προϊόντα, φαρμακευτικά σκευάσματα, μηχανήματα και εξοπλισμό μεταφορών. Μόνο μικρό ποσοστό των εισαγόμενων προϊόντων καταναλώνεται στην Ολλανδία, καθώς το μεγαλύτερο μέρος κατευθύνεται κυρίως στη Γερμανία και σε άλλες ευρωπαϊκές αγορές.

Παρά τις επιφυλάξεις σε πολιτικό επίπεδο, η ολλανδική επιχειρηματική κοινότητα, με κύριο εκφραστή της την Συνομοσπονδία Ολλανδικής Βιομηχανίας και Εργοδοτών/VNO-NCW (Confederation of Netherlands Industry and Employers/Verbond van Nederlandse Ondernemingen /VNO-Nederlands Christelijk Werkgeversverbond /NCW) στηρίζει ένθερμα τη συμφωνία, θεωρώντας ότι θα συμβάλλει στη μείωση της εξάρτησης από την Κίνα και τις ΗΠΑ και θα παράσχει πρόσβαση σε σπάνιες πρώτες ύλες (π.χ. από Βραζιλία και Αργεντινή), που είναι κρίσιμες για την ευρωπαϊκή αμυντική βιομηχανία και την ενεργειακή μετάβαση. Επιπλέον, υποστηρίζει ότι θα ενισχυθούν οι εξαγωγές ολλανδικών προϊόντων υψηλής προστιθέμενης αξίας, όπως φαρμακευτικά προϊόντα, χημικά, γαλακτοκομικά και ποτά, ενώ παράλληλα προστατεύονται εκατοντάδες γεωγραφικές ενδείξεις ευρωπαϊκών τροφίμων.

Στον αντίποδα, ο αγροτικός τομέας στην Ολλανδία, μέσω της Ολλανδικής Οργάνωσης Γεωργίας και Φυτοκομίας/LTO -Nederland (Dutch Agricultural and Horticultural Organization/Land- en Tuinbouw Organisatie Nederland), που εκπροσωπεί πάνω από 35.000 γεωργικές/αγροτικές επιχειρήσεις και συνεταιρισμούς, εκφράζει έντονες ανησυχίες για τη δημιουργία συνθηκών αθέμιτου ανταγωνισμού, καθώς οι χώρες Mercosur ακολουθούν διαφορετικούς περιβαλλοντικούς κανόνες και χαμηλότερα πρότυπα καλής διαβίωσης ζώων, γεγονός που οδηγεί σε χαμηλότερο κόστος παραγωγής.

Ανάλογες θέσεις εκφράζονται, και σε ευρωπαϊκό επίπεδο, από τον ευρωπαϊκό συνεταιριστικό φορέα Copa-Cogeca, ο οποίος θεωρεί τη συμφωνία ως οικονομικά ανισοβαρής και απειλητική για το ευρωπαϊκό γεωργικό μοντέλο, ζητώντας αντισταθμιστικά μέτρα για τους ευρωπαίους παραγωγούς.

Η Ε. Επιτροπή θεωρεί ότι η συμφωνία θα συμβάλει στην περαιτέρω ενίσχυση των εμπορικών σχέσεων με τις χώρες Mercosur, συνεισφέροντας στη διαφοροποίηση των αλυσίδων παραγωγής, διευκολύνοντας την πρόσβαση σε κρίσιμες πρώτες ύλες, ενώ παράλληλα θα αποφευχθεί η απώλεια μεριδίων αγοράς στη Νότια Αμερική υπέρ της Κίνας.

Η Ολλανδία, ως χώρα με στρατηγικό ρόλο στις εμπορικές ροές της Ε.Ε., και με παραδοσιακά φιλελεύθερη εμπορική πολιτική, βρίσκεται σε δίλημμα ανάμεσα στην ενίσχυση της οικονομικής και γεωπολιτικής της θέσης και στις πιέσεις που δέχεται από τον εγχώριο αγροτικό τομέα και τις πολιτικές δυνάμεις που διατηρούν αρνητική στάση.

Για να τεθεί σε ισχύ η συμφωνία με τις χώρες Mercosur, πέρα από την έγκριση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου απαιτείται και ειδική πλειοψηφία μεταξύ των κ-μ της Ε.Ε., πράγμα που σημαίνει ότι 15 από τις 27 χώρες που αντιπροσωπεύουν τουλάχιστον το 65% του πληθυσμού της Ε.Ε. θα πρέπει να την εγκρίνουν.

Σημειώνεται ότι σε επίπεδο Ε.Ε., οι μεγαλύτερες αντιδράσεις προέρχονται από Γαλλία και Πολωνία (ενώ επιφυλάξεις έχουν εκφράσει Ιταλία και Αυστρία) με υπαρκτό το ενδεχόμενο η Ολλανδία να ευθυγραμμιστεί με αυτές τις χώρες, σχηματίζοντας ομάδα που θα μπορούσε να μπλοκάρει την επικύρωση της συμφωνίας στο Συμβούλιο της Ε.Ε.

Ωστόσο, Ολλανδοί αξιωματούχοι εκτιμούν ότι υπό τις παρούσες συνθήκες, με υπηρεσιακή κυβέρνηση μεταβατικού χαρακτήρα (κυβέρνηση μειοψηφίας δύο κομμάτων με 32 έδρες στη Βουλή έναντι συνόλου 150) και με τις γενικές εκλογές να έχουν ορισθεί για τις 29 Οκτωβρίου 2205, είναι σχεδόν αδύνατον να γίνει επαρκής αξιολόγηση του τελικού κειμένου της συμφωνίας ώστε να ανακοινωθεί η επίσημη ολλανδική θέση.

Κατάθεση ολλανδικού κρατικού προϋπολογισμού έτους 2026

Στην καθιερωμένη ημερομηνία (κάθε 3η Τρίτη του Σεπτεμβρίου εκάστου έτους-Prinsjesdag) που αποτελεί την παραδοσιακή έναρξη του κοινοβουλευτικού έτους της χώρας, ο Ολλανδός Βασιλιάς Willem-Alexander εκφώνησε την Ομιλία του Θρόνου (Τρίτη 16 Σεπτεμβρίου 2025), στην οποία παρουσιάζονται τα σημαντικότερα στοιχεία του κρατικού προϋπολογισμού της ολλανδικής κυβέρνησης για το επόμενο έτος. Εγχώριοι οικονομικοί αναλυτές εκτιμούν ότι όσα ανακοινώθηκαν δεν αποτελούν νέα ή θεαματικά μέτρα, λόγω του χαρακτήρα της τρέχουσας υπηρεσιακής κυβέρνησης, μεταβατικού χαρακτήρα (κυβέρνηση μειοψηφίας δύο κομμάτων με 32 έδρες στη Βουλή έναντι συνόλου 150) και με τις γενικές εκλογές να έχουν οριστεί για τις 29 Οκτωβρίου 2025.

Σημαντικά θέματα όπως η στεγαστική κρίση, η αντιμετώπιση της παράνομης μετανάστευσης και η ενίσχυση των αμυντικών δαπανών παραμένουν “ακανθώδη” ζητήματα τα οποία θα πρέπει να χειρισθεί η κυβέρνηση που θα προκύψει μετά την επικείμενη εκλογική διαδικασία. Ωστόσο στον προϋπολογισμό προβλέπεται αύξηση των οικογενειακών εισοδημάτων κατά 1,3%, με βελτίωση των συνθηκών για τους συνταξιούχους και τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα.

Παρατίθενται κατωτέρω τα κυριότερα σημεία του προαναφερθέντος κρατικού προϋπολογισμού της Ολλανδίας:

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

-το Δημόσιο Χρέος εκτιμάται ότι θα ανέλθει στο 44,9% του ΑΕΠ για το 2025, με σταδιακή αύξηση φθάνοντας στο 48,7% έως το 2028

-το Δημόσιο Έλλειμμα του προϋπολογισμού θα φτάσει στο 2,9% επί του ΑΕΠ το 2026, ακριβώς κάτω από το όριο του 3% που έχει τεθεί από Ε.Ε.

-ο πληθωρισμός προβλέπεται να μειωθεί στο 2,3% το ερχόμενο έτος – εφ’ όσον η οικονομική πολιτική παραμείνει αμετάβλητη.

ΑΜΥΝΤΙΚΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

-το 2026, η Ολλανδία θα δαπανήσει ποσοστό 2,02% επί του ΑΕΠ για τις ένοπλες δυνάμεις της. Όπως έχει ήδη ανακοινώσει η κυβέρνηση, στο Εαρινό Μνημόνιο για τον προϋπολογισμό (Spring Memorandum), ο στόχος για αύξηση σε 3,5% έως το 2035 (πρότυπο ΝΑΤΟ) δεν θα υλοποιηθεί πριν από το επόμενο έτος

-επίσης, ένα επιπλέον 1,5% θα πρέπει να διατεθεί για δαπάνες που σχετίζονται με την άμυνα, όπως η κυβερνοασφάλεια

-το 2025, ποσό ύψους € 4,7 δισ., από τον συνολικό αμυντικό προϋπολογισμό, διατίθεται για στρατιωτική βοήθεια προς την Ουκρανία

-το 2026 θα δαπανηθούν επιπλέον € 2,7 δισ. για αγορά οπλικών συστημάτων που θα διατεθούν στην Ουκρανία. Συμπεριλαμβανομένης αυτής της βοήθειας, η Ολλανδία θα έχει δαπανήσει το 2,24% του ΑΕΠ της για την άμυνα το 2026.

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

-η αγοραστική δύναμη θα αυξηθεί κατά μέσο όρο 1,3% το 2026. Οι εργαζόμενοι και οι συνταξιούχοι θα έχουν περισσότερο διαθέσιμο εισόδημα (1,2% και 1,5% αντίστοιχα)

-η βάση της πρώτης φορολογικής κλίμακας θα αυξηθεί ελαφρώς, αλλά η προβλεπόμενη φορολογική έκπτωση για τους εργαζόμενους θα αντισταθμίσει σε μεγάλο βαθμό αυτή την αύξηση

ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ

-το ονομαστικό μηνιαίο ασφάλιστρο για την ασφάλιση υγείας θα διαμορφωθεί σε € 159 για το 2026

-η “ίδια” συμμετοχή του ασφαλισμένου στην υγειονομική περίθαλψη θα παραμείνει € 385 ετησίως ανά ενήλικα.

ΥΠΟΔΟΜΕΣ

-το 2026, € 16,2 δισ. θα διατεθούν στο Υπουργείο Υποδομών και Διαχείρισης Υδάτων (έναντι € 15,8 δισ. που προέβλεπε το Εαρινό Μνημόνιο)

-από το ως άνω ποσό, € 1,9 δισ. θα διατεθούν για έργα ύδρευσης, όπως αναχώματα και αντιπλημμυρικά έργα

-€ 10,5 δισ. θα διατεθούν σε δρόμους, σιδηροδρόμους και πλωτές οδούς (εκ των οποίων λίγο περισσότερο από το ήμισυ θα δαπανηθεί για συντήρηση και ανανέωση).

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

-παράταση, κατά ένα έτος, του προγράμματος εκπτώσεων για τους μεγάλους καταναλωτές ηλεκτρικής ενέργειας, με διάθεση ποσού ύψους € 150 εκατ. από το Ταμείο για το Κλίμα

-προκειμένου να διατηρηθούν οι λογαριασμοί ενέργειας προσιτοί μακροπρόθεσμα, η ολλανδική κυβέρνηση σκοπεύει να μειώσει τον ενεργειακό φόρο κατά € 100 εκατ. σε ετήσια βάση (το Εαρινό Μνημόνιο πρότεινε την μείωση του φόρου κατά € 200 εκατ. τα επόμενα 3 έτη).

...συνέχεια στην επόμενη σελίδα

ΝΕΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Φόρος αερομεταφορών

-ο φόρος πτήσεων, που ανέρχεται σήμερα σε € 29,40 θα υπολογίζεται, βάσει της απόστασης που διανύεται. Οι επιβάτες που κάνουν κρατήσεις για πτήσεις μεσαίων αποστάσεων (2.000 έως 5.500 χλμ) θα επιβαρυνθούν με € 47,24 ως φόρο πτήσης (επί του παρόντος ο φόρος είναι € 29,40 ανά πτήση), ενώ για πτήσεις άνω των 5.500 χλμ ο φόρος διαμορφώνεται σε € 70,86. Για τις κοντινές αποστάσεις έως 2.000 χλμ ο φόρος θα παραμείνει αμετάβλητος (29,40 ανά πτήση). Οι νέες ρυθμίσεις αναμένεται να τεθούν σε ισχύ από 1.1.2027, με αναμενόμενα έσοδα ύψους € 257 εκατ.

Αντιμετώπιση ρύπανσης από τη χρήση αζώτου

-η υψηλή συγκέντρωση αζώτου στην Ολλανδία, κυρίως λόγω της εντατικής γεωργικής παραγωγής σε περιορισμένη έκταση, συνεχίζει να προκαλεί οικολογική και περιβαλλοντική επιβάρυνση. Το Υπουργείο Οικονομικών θα αποδεσμεύσει ποσό ύψους € 2,6 δισ. (από συνολικά € 24,3 δισ.) του μεταβατικού ταμείου που έχει συσταθεί, με στόχο την εξαγορά ρυπογόνων γεωργικών εκμεταλλεύσεων και την στήριξη προσπαθειών προώθησης πολιτικών βιωσιμότητας και καινοτόμων τεχνολογικών λύσεων. Επιπλέον, οι αγρότες θα λάβουν διαρθρωτική χρηματοδότηση για τη διατήρηση και την αποκατάσταση του περιβάλλοντος.

Βιομηχανία

-αναστολή εφαρμογής του φόρου εκπομπής CO_2, ο οποίος υποχρέωνε τις επιχειρήσεις να πληρώνουν για το διοξείδιο του άνθρακα που εκπέμπουν. Τα έσοδα που είχαν προϋπολογισθεί (€ 274 εκατ. έως το 2028), θα καλυφθούν από τους πόρους του Ταμείου για το Κλίμα

-ενίσχυση του τεχνολογικού τομέα με διάθεση επιπλέον κονδυλίων ύψους € 430 εκατ., συμπεριλαμβανομένων € 230 εκατ. για εταιρείες ημιαγωγών και € 200 εκατ. για την υποστήριξη νεοσύστατων επιχειρήσεων μέσω της Πρωτοβουλίας European Tech Champions Initiative.

Στεγαστική πολιτική

-ο προϋπολογισμός ουσιαστικά δεν περιέχει νέα μέτρα για την προώθηση της κατασκευής νέων κατοικιών

-το 2026 και το 2027, η κυβέρνηση θα επενδύσει επιπλέον € 79 εκατ. για τη διάθεση κατοικιών σε άτομα που χρειάζονται επειγόντως στέγαση, όπως Ουκρανοί και πρόσφυγες με άδειες παραμονής

-το όριο ηλικίας για το δικαίωμα υποβολής αίτησης επιδόματος στέγασης μειώνεται από 23 σε 21 έτη.

Διάφορες άλλες νέες δαπάνες

-διάθεση ποσού ύψους € 35 εκατ., από το 2028 για

τη μείωση του υπερπληθυσμού των φυλακών, και € 50 εκατ. από το 2031

πρόβλεψη ποσού ύψους € 30 εκατ. για παροχή διαφόρων νομικών υπηρεσιών

-προώθηση επενδύσεων ύψους € 1 δισ. για δημιουργία νέων υπεράκτιων αιολικών πάρκων

-διάθεση ποσού ύψους € 12 εκατ. για την αγορά καμερών σώματος για το προσωπικό των ολλανδικών σιδηροδρόμων-NS.

ΑΛΛΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

-φόρος απορριμμάτων: η κατάργηση του φόρου επί των πλαστικών προϊόντων δημιούργησε έλλειμμα ύψους € 567 εκατ. στον κρατικό προϋπολογισμό, με τα Υπουργεία Υποδομών και Διαχείρισης Υδάτων και Κλίματος και Πράσινης Ανάπτυξης να αναζητούν εναλλακτικές λύσεις

-η μείωση του φόρου καυσίμων θα συνεχιστεί για ακόμη ένα χρόνο (με κόστος € 1,7 δισ.)

-δεν θα εφαρμοσθεί μειωμένος φόρος για πετρέλαιο κίνησης (“κόκκινο πετρέλαιο”) για τους αγρότες (εξοικονόμηση € 146 εκατ.)

-δεν θα εφαρμοσθεί η προταθείσα περικοπή του προγράμματος που περιλαμβάνει ενίσχυσης της παροχής ίσων εκπαιδευτικών ευκαιριών στα σχολεία και στην παροχή πρόσθετης υποστήριξης σε ευάλωτες κοινωνικές ομάδες

-οι προγραμματισμένες περικοπές στον προϋπολογισμό των δημόσιων συγκοινωνιών αναβάλλονται για ένα έτος.

Ο Υπουργός Οικονομικών κ. Eelco Heinen σε δηλώσεις του τόνισε το γεγονός ότι η παρούσα υπηρεσιακή κυβέρνηση μειοψηφίας παρουσίασε ένα περιορισμένο πακέτο μέτρων, εφαρμόζοντας την κλασική ολλανδική μέθοδο “polder“, που περιλαμβάνει την εξισορρόπηση των συμφερόντων της γεωργίας, της βιομηχανίας και του περιβάλλοντος καθώς και των απαιτήσεων των πολιτικών κομμάτων για αναγκαίες υποχωρήσεις, προκειμένου να εξασφαλισθεί η απαραίτητη υποστήριξη στην Ολλανδική Βουλή.

Πρωτοβουλία ίδρυσης "Παγκόσμιας Συμμαχίας Φυτοκομικών/Κηποκομικών Περιφερειών" (Global Alliance of Horticulture Regions

Πραγματοποιήθηκε στις 10 Σεπτ. 2025 στις θερμοκηπιακές εγκαταστάσεις της εταιρείας Koppert Cress, σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο, εκτενής παρουσίαση των προτάσεων από πλευράς Δημάρχου της ολλανδικής πόλης Westland, κ. Bouke Arends.

Ο κ. Arends υπογράμμισε, για άλλη μια φορά, το ιδιαίτερο ενδιαφέρον του για την ίδρυση μιας Παγκόσμιας Συμμαχίας Φυτοκομικών/Κηποκομικών Περιφερειών ("Global Alliance of Horticulture Regions"), αφού η πόλη Westland αποτελεί το επίκεντρο της ολλανδικής φυτοκομίας (κηπουρικά, κηποκομικά και κηπευτικά προϊόντα), διαθέτοντας τη μεγαλύτερη συγκέντρωση γυάλινων θερμοκηπίων παγκοσμίως (αποκαλούμενη και ως "Silicon Valley" των θερμοκηπίων).

Ανέφερε επίσης ότι η εν λόγω Πρωτοβουλία τυγχάνει της απόλυτης στήριξης της ολλανδικής κυβέρνησης, η οποία προωθεί δυναμικά τις συνεργασίες κρατικών φορέων, επιχειρήσεων και Πανεπιστημιακών ερευνητικών ιδρυμάτων (π.χ. Wageningen University & Research-WUR).

Στη συνέχεια ο κ. Mark Verheul, οργανωτικός υπεύθυνος της Πρωτοβουλίας, προχώρησε σε εξειδίκευση των προτάσεων, ως ακολούθως:

Κύρια Σημεία της Πρωτοβουλίας

-ενδυνάμωση του "τριπλού έλικα-triple helix": ενθάρρυνση της στενής συνεργασίας μεταξύ κυβερνήσεων, εταιρειών και πανεπιστημιακής κοινότητας

-ανταλλαγή βέλτιστων πρακτικών: μέσω χρήσης διαδικτυακής πλατφόρμας, καθώς και δια ζώσης συμμετοχή σε εκδηλώσεις και επιτόπιες επισκέψεις

-αύξηση επιχειρηματικών ευκαιριών: προσφορά λύσεων διττού οφέλους (win-win) για όλους τους εμπλεκόμενους εταίρους (ενδεχόμενη συνεργασία με επενδυτές)

-διασφάλιση επισιτιστικής ασφάλειας: δημιουργία τοπικών βιώσιμων συστημάτων τροφίμων μέσω Ελεγχόμενης Περιβαλλοντικής Γεωργίας (Controlled Environment Agriculture-CEA)

-εφαρμογή της επισιτιστικής διπλωματίας: απόκτηση καθεστώτος παρατηρητή σε ορισμένα όργανα των Ηνωμένων Εθνών και άλλων πολυμερών οργανισμών

-καλλιεργώντας από κοινού το μέλλον: εφαρμογή τεχνολογιών τροφίμων και έξυπνων καινοτομιών με χρήση ρομποτικής και τεχνητής νοημοσύνης.

Νομική Οντότητα, Κριτήρια Συμμετοχής & Χρηματοδότηση/Οικονομικές συνεισφορές

-δημιουργία Συνδέσμου (Association), σύμφωνα με το ολλανδικό δίκαιο, εγγεγραμμένου στο Ολλανδικό Εμπορικό Επιμελητήριο (KvK)

-όλες οι υφιστάμενες φυτοκομικές/κηποκομικές Περιφέρειες ανά τον κόσμο μπορούν να εκδηλώσουν ενδιαφέρον συμμετοχής

-όλα τα πανεπιστημιακά ιδρύματα και επιχειρήσεις είναι ευπρόσδεκτα ως μέλη

-η ετήσια συνδρομή για τις φυτοκομικές/κηποκομικές περιοχές θα μπορούσε να βασίζεται στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν-ΑΕΠ ή στο μέγεθος του πληθυσμού της Περιφέρειας

-η ετήσια συνδρομή για πανεπιστημιακά ιδρύματα και επιχειρήσεις θα μπορούσε να είναι ανάλογη με το βαθμό εμπλοκής τους στις δράσεις

-πρόσθετη πιθανή χρηματοδότηση θα μπορούσε να ληφθεί μέσω επιχορηγήσεων από διεθνείς οργανισμούς, χορηγιών ή ιδιωτικών/φιλανθρωπικών επενδύσεων.

Διάρθρωση και Οργανωτική Δομή

-Γενική Συνέλευση: κύριο όργανο λήψης αποφάσεων, θα συνεδριάζει ετησίως σε διαφορετική ήπειρο

-Εκτελεστική Επιτροπή: εκλέγεται για θητεία 3 ετών, θα επιβλέπει τη στρατηγική και τις λειτουργίες

-Διοικητικό Συμβούλιο: θα διαχειρίζεται τις καθημερινές λειτουργίες, αποτελώντας μέρος της Εκτελεστικής Επιτροπής

-Συμβουλευτική Επιτροπή: θα αποτελείται από ακαδημαϊκούς, επιχειρηματικούς και δημόσιους εμπειρογνώμονες, που θα συμβουλεύουν την Εκτελεστική Επιτροπή

-Γραμματεία: θα εδρεύει στην Ολλανδία, με επικεφαλής έναν Εκτελεστικό Δ/ντή.

Ο κ. Verheul ανέφερε επίσης ότι στις 16 Οκτωβρίου 2025, Παγκόσμια Ημέρα Τροφίμων των Ηνωμένων Εθνών, έχει προγραμματιστεί η διεξαγωγή στοχευμένων εκδηλώσεων, προκειμένου να προσελκύσουν την προσοχή των διεθνών μέσων ενημέρωσης-ΜΜΕ. Οι εκδηλώσεις θα περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, έκδοση δελτίου τύπου, παροχή συνεντεύξεων και πληροφοριακού υλικού, επίσημη παρουσίαση της ιστοσελίδας www.globalhorticulture.org, ενώ έχουν προγραμματιστεί και τακτικές διαδικτυακές ενημερωτικές συνεδρίες ανά δίμηνο (Νοέμβριος 2025, Ιανουάριος 2026, Μάρτιος 2026, Μάϊος 2026).

Η επίσημη παρουσίαση της Παγκόσμιας Συμμαχίας Φυτοκομικών/Κηποκομικών Περιφερειών, έχει οριστεί για τις **6 Ιουνίου 2026**, λίγο πριν την έναρξη της Διεθνούς Κλαδικής Έκθεσης Φυτοκομίας "Greentech" (https://www.greentech.nl/ amsterdam, 9-11 Ιουνίου 2026, εκθεσιακό χώρος RAI Άμστερνταμ).

Διακύμανση του διμερούς εμπορίου Ολλανδίας-ΗΠΑ το α΄ εξάμηνο του 2025

Σύμφωνα με τα προσωρινά διαθέσιμα στοιχεία της Στατιστικής Υπηρεσίας της Ολλανδίας (Centraal Bureau voor de Statistiek-CBS), καταγράφηκε αύξηση των ολλανδικών εξαγωγών στις ΗΠΑ κατά το α΄ εξάμηνο του 2025. Η συνολική αξία των αγαθών που εξήχθησαν ήταν κατά 10,5% υψηλότερη από το αντίστοιχο α΄ εξάμηνο του 2024, ενώ παράλληλα, και οι ολλανδικές εισαγωγές αγαθών από τις ΗΠΑ παρουσίασαν άνοδο της τάξης του 1,0% σε σχέση με το α΄ εξάμηνο του 2024. Παρά το γεγονός ότι το ολλανδικό εμπόριο με τις ΗΠΑ βρίσκεται υπό πίεση, λόγω των επιβληθέντων αμερικανικών εισαγωγικών δασμών, η αύξηση των εξαγωγών προς τις ΗΠΑ οφείλεται κυρίως στις επανεξαγωγές αγαθών, οι οποίες σημείωσαν άνοδο κατά 24,6%, σε σύγκριση με τις εγχώριες εξαγωγές (αγαθά που κατασκευάζονται στην Ολλανδία), οι οποίες αυξήθηκαν κατά 4,5%.

Η σύνθεση των ολλανδικών εξαγωγών περιελάμβανε προϊόντα υψηλής τεχνολογίας και ηλεκτρονικές συσκευές (όπως κινητά τηλέφωνα, μόντεμ, δρομολογητές, ιατρικές συσκευές), μηχανήματα και εξοπλισμό μεταφορών, χημικές ουσίες (φαρμακευτικά σκευάσματα), μεταποιημένα βιομηχανικά προϊόντα και τρόφιμα. Αντιθέτως, παρατηρήθηκε σημαντική συρρίκνωση στην αξία των εξαγωγών ορυκτών καυσίμων και ειδικότερα των προϊόντων διύλισης πετρελαίου. Η μείωση αυτή οφείλεται, εν μέρει, στη γενικότερη πτώση των διεθνών τιμών ενέργειας, γεγονός που επηρέασε αρνητικά τη συνολική αξία των ολλανδικών εξαγωγών της συγκεκριμένης κατηγορίας.

Παράλληλα, η αξία των ολλανδικών εισαγωγών ορυκτών καυσίμων από τις ΗΠΑ παρουσίασε επίσης μείωση σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του προηγούμενου έτους, εξέλιξη που αποδίδεται κυρίως στη μείωση των εισαγόμενων ποσοτήτων αργού πετρελαίου. Αντιθέτως, αύξηση σημειώθηκε στις εισαγωγές χημικών προϊόντων (φαρμακευτικά σκευάσματα), πρώτων υλών και τροφίμων, με τις εισαγωγές οινοπνευματωδών ποτών και καπνού να καταγράφουν την πλέον εντυπωσιακή αύξηση. Σε αντίθεση με τη συνολική εικόνα της Ε.Ε., η οποία διατηρεί εμπορικό πλεόνασμα με τις ΗΠΑ, η Ολλανδία έχει ελλειμματικό εμπορικό ισοζύγιο με τις ΗΠΑ, κυρίως σε προϊόντα όπως μηχανολογικός και μεταφορικός εξοπλισμός και χημικά προϊόντα.

Όπως σημειώνει η CBS, η αύξηση των ολλανδικών εξαγωγών την περίοδο Φεβρ.-Απρ. 2025, αποδίδεται κυρίως στην πρόθεση των επιχειρήσεων να επισπεύσουν τις παραγγελίες τους, προκειμένου να αποφύγουν την εφαρμογή των ανακοινωθέντων δασμών από πλευράς ΗΠΑ, αφού στη συνέχεια οι εμπορικές αξίες κινήθηκαν, σε γενικές γραμμές, στα ίδια επίπεδα με τις αντίστοιχες του περασμένου έτους.

Δημόσια οικονομικά Ολλανδίας κατά το α΄ εξάμηνο του 2025

Οι δημόσιες δαπάνες της Ολλανδίας υπερέβησαν τα έσοδα κατά € 3,2 δισ., κατά το α΄ εξάμηνο του τρ. έτους. Ως αποτέλεσμα, το συνολικό δημόσιο χρέος αυξήθηκε κατά σχεδόν € 1 δισ. και διαμορφώθηκε σε € 492 δισ. (ήτοι 42,7% του επί του ολλανδικού ΑΕΠ). Όπως αναφέρει η CBS, πρόκειται για την πρώτη φορά σε τέσσερα χρόνια που η ολλανδική κυβέρνηση παρουσιάζει έλλειμμα το α΄ εξάμηνο του έτους (το αντίστοιχο α΄ εξάμηνο του 2024 υπήρχε πλεόνασμα € 1,8 δισ.) Εκφρασμένο ως ποσοστό επί του ΑΕΠ, το δημοσιονομικό έλλειμμα για το α΄ εξάμηνο του 2025 ανήλθε σε 1,4% σε ετήσια βάση. Στον Ετήσιο Προϋπολογισμό το Υπουργείο Οικονομικών προέβλεπε έλλειμμα € 25 δισ. για το σύνολο του 2025 (2,1% επί του ΑΕΠ). Οι δημόσιες δαπάνες σημείωσαν αύξηση κατά σχεδόν € 15 δισ. το α΄ εξάμηνο του τρ. έτους σε σύγκριση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Εξ αυτών, σχεδόν € 8 δισ. (ήτοι 6%), αφορούσαν κοινωνικές δαπάνες, λόγω της αύξησης του κόστους των συντάξεων και των δαπανών υγειονομικής περίθαλψης. Οι δαπάνες για αμοιβές δημοσίων υπαλλήλων και οι δημόσιες επενδύσεις επίσης αυξήθηκαν επίσης κατά € 3 δισ. εκάστη (η αύξηση των επενδύσεων οφειλόταν σε μεγάλο βαθμό σε αγορές στρατιωτικού εξοπλισμού).

Παρά το γεγονός όμως ότι τα δημόσια έσοδα σημείωσαν αύξηση, το α΄ εξάμηνο του 2025. κατά σχεδόν € 10 δισ. (ή 4%), αυτή η αύξηση δεν μπόρεσε να καλύψει τις αυξημένες δαπάνες. Οι φόροι και οι διάφορες εισφορές αποτέλεσαν το μεγαλύτερο μέρος της αύξησης, φτάνοντας τα € 9 δισ., ενώ άλλα έσοδα σημείωσαν άνοδο κατά σχεδόν € 1 δισ., που οφείλονταν κυρίως στα αυξημένα έσοδα της κυβέρνησης από τόκους και από κοινοτικά κονδύλια που διατέθηκαν για την υποστήριξη της ανάκαμψης της ολλανδικής οικονομίας μετά την πανδημία του Covid και την ενεργειακή κρίση. Όσον αφορά στο συνολικό δημόσιο χρέος (€ 492 δισ. το α΄ εξάμηνο τ.έ.), παρά την αύξησή του (κατά σχεδόν € 1 δισ. σε σχέση με το τέλος του 2024), η αναλογία χρέους προς ΑΕΠ μειώθηκε στο 42,7%, παραμένοντας σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα, και κατά πολύ χαμηλότερο ως ποσοστό από το πρότυπο της Ευρωπαϊκής Νομισματικής Ένωσης-EMU (60%). Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι το μέγεθος της ολλανδικής οικονομίας αυξήθηκε περισσότερο από το δημόσιο χρέος, σε σχετικούς όρους. Η αναλογία δημοσίου χρέους ως προς το ΑΕΠ παραμένει κοντά στο χαμηλότερο σημείο της τα τελευταία 30 χρόνια. Στον Ετήσιο Προϋπολογισμό του Ολλανδικού Υπουργείου Οικονομικών εκτιμάται ότι το δημόσιο χρέος θα σημειώσει αύξηση, κατά το β΄ εξάμηνο του τ.έ. φτάνοντας τα € 533 δισ. (ή 44,9% επί του ΑΕΠ).

Επενδυτική συνεργασία ολλανδικής ASML και γαλλικής MISTRAL

Ανακοινώθηκε, στις 9 Σεπτ. 2025, η έναρξη επενδυτικής συνεργασίας ανάμεσα στην ολλανδική τεχνολογική εταιρεία ASML και στη γαλλική εταιρεία Τεχνητής Νοημοσύνης-TexNo Mistral AI. Ειδικότερα η ASML συμμετείχε, με συνολική επένδυση κεφαλαίων ύψους € 1,3 δισ., στη διαδικασία συγκέντρωσης κεφαλαίων (fund raising) € 1,7 δισ. της Mistral AI, προσβλέποντας σε μια μακροχρόνια και αμοιβαία επωφελή σχέση συνεργασίας.

Η Mistral AI είναι μια νεοσύστατη επιχείρηση, που ιδρύθηκε το 2023 και ειδικεύεται στην κατασκευή μεγάλων γλωσσικών μοντέλων και η οποία θεωρείται ο ισχυρότερος ευρωπαίος ανταγωνιστής επιχειρηματικών κολοσσών όπως η OpenAI και η Anthropic. Η ASML ήταν ο κύριος επενδυτής στον εν λόγω γύρο χρηματοδότησης της Mistral, γεγονός που καθιστά την Mistral σημαντικό παράγοντα Τεχνητής Νοημοσύνης στην Ευρώπη, αλλά σχετικά μικρό σε σύγκριση με αντίστοιχες αμερικανικές ανταγωνιστικές εταιρείες (η OpenAI συγκέντρωσε $USD 40 δισ. στον τελευταίο γύρο συγκέντρωσης κεφαλαίων, ενώ η Anthropic, η εταιρεία πίσω από το πρόγραμμα Claude, ολοκλήρωσε έναν γύρο χρηματοδότησης ύψους $USD 13 δισ.).

Η συνεργασία θεωρείται πως θα έχει θετικά αποτελέσματα και για τις δυο πλευρές, με την ASML να ενισχύει την αποδοτικότητα των δραστηριοτήτων της, αξιοποιώντας ευρωπαϊκά μοντέλα Τεχνητής Νοημοσύνης, ενώ η Mistral αποκτά πρόσθετη χρηματοδότηση για να ανταγωνιστεί με επιτυχία τις κυρίαρχες αμερικανικές και κινέζικες εταιρείες του χώρου, όπως οι OpenAI, Anthropic, DeepSeek και Huawei. Η συγκεκριμένη κίνηση εντάσσεται σε μια ευρύτερη στρατηγική εξαγορών της ASML, με στόχο τη διαρκή αναβάθμιση της απόδοσης των συστημάτων λιθογραφίας της.

Η ASML έχει μακρά παράδοση σε στρατηγικές εξαγορές και επενδύσεις, αφού κατά το παρελθόν επένδυσε και σε άλλες εταιρείες τεχνολογίας, όπως στη γερμανική εταιρεία κατασκευής οπτικών συστημάτων Zeiss και στην εταιρεία φωτονικής Smart Photonics με έδρα το Αϊντχόφεν. Κατασκευάζει ορισμένες από τις πιο προηγμένες τεχνολογικά μηχανές στον κόσμο, με τα συστήματα λιθογραφίας της , να αποτελούν κρίσιμο κρίκο στην παγκόσμια αλυσίδα παραγωγής ημιαγωγών. Τα τελευταία μοντέλα της εταιρείας κοστίζουν περίπου € 400 εκατ. το καθένα και λειτουργούν με ακρίβεια της τάξης του ενός εκατομμυριοστού του χιλιοστού, παραμένοντας ο αδιαμφισβήτητος παγκόσμιος ηγέτης στην αγορά συστημάτων λιθογραφίας για την παραγωγή ημιαγωγών.

Ο Γάλλος Δ/νων Σύμβουλος της ASML, κ. Christophe Fouquet και ο επίσης Γάλλος Δ/νων Σύμβουλος της Mistral, κ. Arthur Mensch, αποφάσισαν να συνεργαστούν για να χρησιμοποιήσουν τα μοντέλα της Mistral για την περαιτέρω βελτίωση των μηχανημάτων τσιπ της ASML. Ο κ. Fouquet, χαρακτήρισε το κίνητρο της συνεργασίας καθαρά επιχειρηματικό, αναφέροντας ότι η πολυπλοκότητα των μηχανημάτων της ASML απαιτεί προηγμένα συστήματα για τη βέλτιστη αξιοποίηση της ποσότητας των δεδομένων που αυτά παράγουν, δίνοντας την ευκαιρία να χρησιμοποιηθεί η Τεχνητή Νοημοσύνη, αφού το τρέχον λογισμικό και τα μοντέλα μηχανικής μάθησης, δημιουργούν περιορισμούς.

Ανέφερε επίσης ότι τα μηχανήματα της ASML παράγουν ατομικά περίπου 1 terabyte δεδομένων την ημέρα, τονίζοντας ότι ο τρόπος ανάπτυξης των μοντέλων Τεχνητής Νοημοσύνης της Mistral AI αποτέλεσε τον κυριότερο παράγοντα της συνεργασίας. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, η συμμετοχή στη Mistral φαίνεται να εντάσσεται οργανικά στη συνολική στρατηγική της ASML για τεχνολογική ενίσχυση και εδραίωση της ευρωπαϊκής τεχνολογικής αυτονομίας. Επισήμανε το γεγονός ότι μακροπρόθεσμα όλα τα μοντέλα Τεχνητής Νοημοσύνης θα είναι παρόμοια, συνεπώς εγείρονται σοβαρά ζητήματα ασφαλούς χρήσης των εν λόγω μοντέλων και δεδομένων σε ένα ασφαλές και καλά προστατευμένο περιβάλλον.

Υπό το ως άνω πρίσμα, η ASML επιδιώκει να διατηρήσει τον έλεγχο επί των μοντέλων TexNo-AI που επεξεργάζονται αυτά τα δεδομένα, με τη δέσμευση ότι δεν θα επιτρέψει ποτέ να διαρρεύσουν τα δεδομένα της ή τα δεδομένα των πελατών της, κάτι που η Mistral όχι μόνο αποδέχεται, αλλά και το εντάσσει στο επιχειρηματικό της μοντέλο γενικότερα.

Σχετικά με τις αιτιάσεις περί της ενίσχυσης του στρατηγικού στόχου που επιδιώκει την προώθηση της ευρωπαϊκής αυτονομίας στα μοντέλα TexNo-AI, που πιθανώς να δημιουργήσει αυτή η συνεργασία, ο κ. Fouquet δήλωσε ότι η ASML στηρίζει τις πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την ενίσχυση της ευρωπαϊκής παραγωγής ημιαγωγών, διατηρώντας παράλληλα μια πολιτικά ουδέτερη στάση απέναντι στη γεωπολιτική αντιπαράθεση μεταξύ ΗΠΑ, Κίνας και Ε.Ε., απορρίπτοντας την ύπαρξη γεωπολιτικών ή φιλοευρωπαϊκών κινήτρων πίσω από την επένδυσή της. Η στάση αυτή είναι αναμενόμενη, καθώς η εταιρεία εξαρτάται από κρίσιμους πελάτες σε όλες αυτές τις χώρε, όπως η TSMC στην Ταϊβάν, η SK Hynix στη Ν. Κορέα, η SMIC στην Κίνα και η Intel στις ΗΠΑ.

Σε σχόλιο του ο κ. Fouquet επισημαίνει ότι η επένδυση της ολλανδικής εταιρείας στην Mistral πηγάζει από την πεποίθηση ότι και οι δύο εταιρείες μπορούν να δημιουργήσουν οικονομική αξία μαζί. Η επιλογή της Mistral, ενός ανερχόμενου ευρωπαϊκού παρόχου TexNo-AI, κρίνεται ως στρατηγικά συνεπής με τη γενικότερη κατεύθυνση της εταιρείας. Η εφοδιαστική αλυσίδα της ASML βασίζεται ήδη κατά κύριο λόγο σε ευρωπαϊκές συνεργασίες, αφού περίπου το 80% της αξίας κάθε συστήματος προέρχεται από 800 περίπου εταιρείες, στην πλειονότητά τους ευρωπαϊκές, οι οποίες συμμετέχουν ενεργά στην εφοδιαστική αλυσίδα της, ενώ, υπό το φως των εντεινόμενων γεωπολιτικών εντάσεων, η περαιτέρω εξάρτηση από προμηθευτές ή προγραμματιστές με έδρα τις ΗΠΑ ή την Κίνα θεωρείται επιχειρηματικά επισφαλής.

Ακύρωση επένδυσης BP σε Λιμένα Ρότερνταμ

Ο βρετανικός πολυεθνικός όμιλος πετρελαίου και φυσικού αερίου British Petroleum-BP, ο οποίος διαχειρίζεται ένα από τα μεγαλύτερα διυλιστήρια της Ευρώπης στον Λιμένα του Ρότερνταμ, ανακοίνωσε, στις 23 Σεπτ., ότι εγκαταλείπει τα σχέδια του για την κατασκευή νέας αυτόνομης μονάδας παραγωγής βιοκαυσίμων στην περιοχή Europoort, πλήττοντας περαιτέρω τις φιλοδοξίες του Λιμένα για νέες επενδύσεις στον τομέα της πράσινης ενέργειας.

Εκπρόσωπος της BP δήλωσε ότι το έργο κατέστη οικονομικά ασύμφορο και ότι πλέον η εταιρεία θα συνεχίσει να αξιολογεί άλλες επιλογές στον τομέα των βιοκαυσίμων, δίνοντας προτεραιότητα σε λύσεις με χαμηλές απαιτήσεις κεφαλαίου.
Η μονάδα προοριζόταν για την ημερήσια παραγωγή 10.000 βαρελιών οικολογικών αεροπορικών καυσίμων, ενώ αναμένεται να απωλεσθούν περίπου 100 θέσεις εργασίας. Πρόσθεσε ότι η BP θα συνεχίσει να επενδύει στο πράσινο υδρογόνο, αλλά αποκλειστικά σε Ισπανία και Γερμανία.
Η ως άνω απόφαση, που αποτελεί ένα ακόμη πλήγμα στο οικοσύστημα πράσινης ενέργειας του Λιμένα Ρότερνταμ, έρχεται σε συνέχεια αντίστοιχων αποφάσεων της Shell και του φινλανδικού ομίλου UPM. Η Shell ανέστειλε την συνέχιση κατασκευής ημιτελούς μονάδας βιοκαυσίμων, ενώ ο όμιλος UPM ακύρωσε αντίστοιχα σχέδιά του τον Μάιο του 2025.
Από πλευράς εκπροσώπων Λιμένα Ρότερνταμ εκφράσθηκε έντονη απογοήτευση και ανησυχία για τις αρνητικές αυτές εξελίξεις καθώς είναι το τρίτο βιοδιυλιστήριο του οποίου ακυρώνεται η προγραμματισμένη κατασκευή του, κάνοντας πλέον σαφές ότι η αγορά βιοκαυσίμων αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα.
Η επικεφαλής επιχειρησιακή Δ/ντρια (Chief Operating Officer-COO) του Λιμένα Ρότερνταμ, κα Berte Simons, κατέστησε ωστόσο σαφές ότι, παρά τις ως άνω προαναφερθέντες ακυρώσεις επενδυτικών σχεδίων, οι προκαθορισμένοι χώροι που είχαν διατεθεί για εγκαταστάσεις μονάδων πράσινης ενέργειας δεν θα αλλάξουν χρήση, ευελπιστώντας ότι τελικά θα υπάρξει επενδυτικό ενδιαφέρον από άλλες επιχειρήσεις, είτε ολλανδικές είτε αλλοδαπές.

Επισημαίνεται ότι εντός του 2025 σημαντικές πολυεθνικές εταιρείες στους τομείς των πετροχημικών και χημικών προϊόντων ανέστειλαν ή ακύρωσαν τα επενδυτικά τους σχέδια στον Λιμένα Ρότερνταμ.

Ειδικότερα, η εταιρεία εμπορίας πετρελαίου Gunvor και η εταιρεία χημικών Vynova ανακοίνωσαν την αναστολή λειτουργίας τους, ενώ και οι αμερικανικών συμφερόντων χημικές βιομηχανίες LyondellBasell/Covestro, Tronox (που ειδικεύεται σε χρωστικές ουσίες) ανέφεραν ότι κλείνουν οριστικά τα εργοστάσιά τους στο Ρότερνταμ, λόγω υψηλού κόστους λειτουργίας.
Σημειώνεται ότι στα τέλη του 2024, άλλες δύο εταιρείες χημικών, η Indorama (εταιρεία παραγωγής πλαστικών) και η AluChemie (εταιρεία διέλασης αλουμινίου), ανέστειλαν την λειτουργία τους στον Λιμένα, επικαλούμενες τον ισχυρό ανταγωνισμό από το εξωτερικό.

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗ ΧΑΓΗ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Δ/νση: *Amaliastraat 1, 2514 JC The Hague, The Netherlands*
Ωράριο *(ώρα Ελλάδος): 10.00 - 18.00*
Τηλέφωνο: *+31 70 356 1199*
Ηλ.Ταχυδρομείο: *ecocom-hague@mfa.gr*
Ιστοσελίδα: *www.agora.mfa.gr*